

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Byarum–Tenhult, ny järnväg

Jönköpings och Vaggeryds kommun, Jönköpings län

Järnvägsplan, 2022-04-19

Trafikverket

Postadress: Bataljonsgatan 8, Jönköping

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Samrådsredogörelse | Byarum–Tenhult, ny järnväg

Författare: Alain Allouko, WSP

Uppdragsansvarig: Björn F Wünsche, WSP

Dokumentdatum: 2022-04-19

Ärendenummer: TRV 2022/21149

Uppdragsnummer: 171713

Version: 1.0

Kontaktperson: Carina Junefelt, Trafikverket

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Samrådsrets	4
3	Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan	6
3.1	Samråd med berörd länsstyrelse	6
3.2	Samråd med berörda kommuner	6
3.2.1	Jönköpings kommun	6
3.2.2	Vaggeryds kommun	7
3.3	Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda	8
3.4	Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	9
3.4.1	Försvarsmakten	9
3.4.2	Jönköpings Radioflygklubb	10
3.4.3	Lantbrukarnas riksförbund (LRF)	10
3.4.4	PGF Terminal AB	11
3.4.5	Statens geotekniska institut (SGI)	11
3.4.6	Sveriges geologiska undersökning (SGU)	11
3.4.7	Skogsstyrelsen	12
3.4.8	Tenhults LRF-avdelning	12

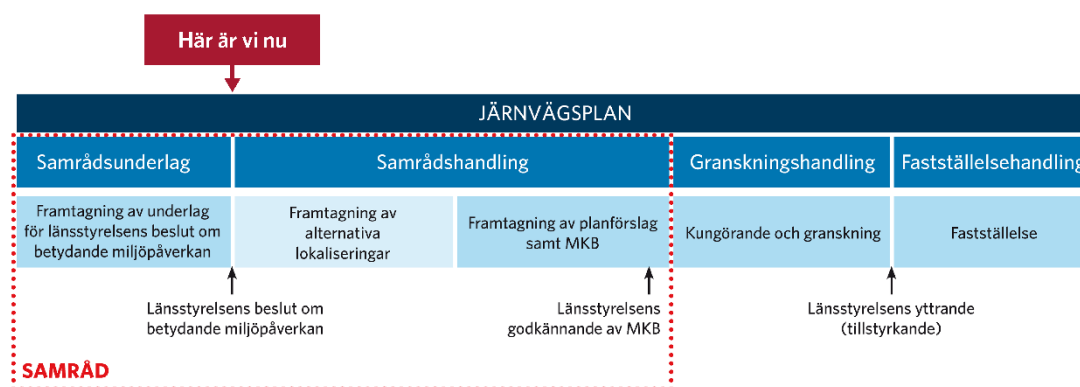
I denna samrådsredogörelse sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena och minnesanteckningar från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen visar Trafikverket hur de inkomna synpunkterna beaktats.

Inkomna synpunkter och yttranden samt upprättade minnesanteckningar finns diarieförda på Trafikverket under diarienummer TRV 2022/211 49.

1 Sammanfattning

Tidigt samråd har genomförts med Länsstyrelsen i Jönköpings län, Jönköpings kommun och Vaggeryds kommun. Samrådsunderlaget har även funnits tillgängligt för allmänheten på Trafikverkets hemsida och på en separat interaktiv hemsida (samrådsportal). Syftet med detta samråd är att visa utredningsområdet och få in synpunkter från allmänheten, myndigheter och organisationer.

Detta samråd är det första i planlägningsprocessen. Det kommer att ske fler samråd längre fram i processen.

Figur 1. Planlägningsprocessen för en järnvägsplan med olika alternativ och där en MKB tas fram

2 Samrådskrets

Under arbetet med att upprätta en järnvägsplan ska det samrådas med länsstyrelsen, berörda kommuner och de enskilda som särskilt berörs. Eftersom projektet antas medföra betydande miljöpåverkan ska samråd ske med utökad krets enligt miljöbalken.

Samrådsunderlaget har funnits tillgängligt på Trafikverkets hemsida, samt samrådsportal. Information om samrådet och samrådsportalen annonserades i Jönköpings Posten och Värnamo Nyheter den 5 mars 2022 och Post- och inrikes tidningar den 4 mars 2022, se Figur 2.

SAMRÅDSUNDERLAG – TIDIGT SKEDE

Byarum-Tenhult, ny järnväg inom Jönköpings och Vaggeryds kommun

Vi planerar att bygga en ny järnväg mellan Byarum och Tenhult för att skapa långsiktig hållbarhet och utvecklingsmöjligheter för pendling och godstrafik mellan Jönköping och Värnamo.

Vi är i ett tidigt skede i lokaliseringsutredning där vi i samrådsunderlaget beskriver befintligheter inom utredningsområdet.

Samrådstid: Vi önskar få in synpunkter på samrådsunderlaget under perioden 7-28 mars 2022.

Plats för handlingar: Samrådsunderlaget finns på projektets webbsida: www.trafikverket.se/byarum-tenhult

Synpunkter: Lämna dina synpunkter på projektets webbsida www.trafikverket.se/byarum-tenhult via den interaktiva kartan eller via det digitala formuläret. Det går även bra att skriva brev till Trafikverket, ärendemottagningen, Box 810, 781 28 Borlänge och ange TRV 2022/21149.

Mer information: Carina Junefelt, projektledare
010-123 69 51

Trafikverket ansvarar för statliga vägar och järnvägar samt långsiktig planering av det samlade transportsystemet.

Figur 2. Annonser

Ett brev med information om samrådet skickades till kommuner, myndigheter och organisationer daterat 7 mars 2022 enligt sändlista, se tabell 1.

Tabell 1 Sändlista

Kategori	Adressat
Kommun	Jönköpings kommun
Kommun	Vaggeryds kommun
Myndighet	Försvarsmakten
Myndighet	Fortifikationsverket
Myndighet	Jordbruksverket
Myndighet	Länsstyrelsen
Myndighet	Skogsstyrelsen
Myndighet	Statens Geotekniska Institut
Myndighet	Sveriges Geotekniska Undersökningar
Regional kollektivtrafikmyndighet	Jönköpings Länstrafik
Region	Region Jönköpings län
Organisation	Naturskyddsföreningen
Organisation	Lantbrukarnas riksförbund

3 Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan

Vissa synpunkter nedan hänvisar till olika sidor i samrådsunderlaget. Underlaget finns att läsa på Trafikverket.se, direktlänk till samrådsunderlaget:

<https://bransch.trafikverket.se/contentassets/c1ef08c1e8bc4c0fac0ce0ffa9518465/bymth-rapport-samradsunderlag.pdf>

3.1 Samråd med berörd länsstyrelse

Ett inledande samrådsmöte hölls med länsstyrelsen den 18 januari 2022. På mötet informerades Trafikverket om projektet och dess tidplan.

3.2 Samråd med berörda kommuner

3.2.1 Jönköpings kommun

Ett samrådsmöte hölls med Jönköpings kommun den 3 mars 2022. Kommunen informerades följande:

- En limnolog på kommunen föreslås kontaktas eftersom utredningsområdet inrymmer mycket vatten.
- Mötesspåret på Jönköpingsbanan behöver järnvägsplan, beställning planeras tas internt inom Trafikverket till hösten.
- Samrådstiden på tre veckor förutsätter endast svar från tjänsteperson och inga politiska beslut eller ställningstaganden.
- Samrådsunderlaget läggs inte upp på kommunens hemsida för detta skede, vidare diskussion sker under hösten.
- Tidplan för projektet justeras eventuellt efter hösten, då nationell plan är fastställd.

Skriftliga inkomna synpunkter Jönköpings kommun 2022-03-24

Kommunen har ett par synpunkter som bör beaktas i det fortsatta arbetet med järnvägsplanen.

Granarpssjön hyser sannolikt sjöhjortron. En ökad närsaltsbelastning, eller annan störning på vattenkvaliteten där skulle kunna ha en negativ inverkan vilket bör beaktas i det fortsatta arbetet.

Det kan eventuellt vara intressant att undersöka förekomsten av utter inom området för att fånga upp eventuella behov av faunapassager.

Kommunen påpekar att det kommunala utvecklingsbolaget som nämns i text på sidan 26 i samrådsunderlaget inte längre finns kvar. Dock finns ett samarbete mellan kommunerna i området för att hantera frågor som berör båda parterna. För Jönköpings kommuns del ansvarar Södra Munksjön Utvecklings AB (SMUAB) för utvecklingen av området. SMUAB äger viss mark inom området men även privata aktörer är markägare.

I den fortsatta processen är det viktigt med en fortsatt dialog kring järnvägens funktion för persontransporter och för den framtida godshanteringen till och från Torsvik. Här blir dialogen kring kapacitet, bytesmöjligheter, triangelspår och godsets möjliga framkomlighet viktigt att gemensamt diskutera.

Jönköpings kommun delar Trafikverkets uppfattning om att projektet antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Trafikverkets bemötande:

Trafikverket kommer göra en översiktlig inventering i de föreslagna korridorerna i nästkommande skede.

Trafikverket kommer att se över texterna på sida 26 som berör det kommunala utvecklingsbolaget och justera så att det stämmer.

Då vi är i ett tidigt skede i planlägningsprocessen vet vi inte i dagsläget hur järnvägen kommer påverka olika delar av utredningsområdet. Trafikverket noterar synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet. Att utreda faunapassager blir till exempel aktuellt när Trafikverket valt en korridor och spårlinje.

3.2.2 Vaggeryds kommun

Ett samrådsmöte hölls med Vaggeryds kommun den 10 mars 2022.

På mötet framkom det att kommunen önskar tillägg till gällande planer, detaljplan för Tokarp ska ut på samråd under hösten.

Kommunen informerar om att ny översiktsplan är på gång, denna har skickats ut för samråd under kvartal 2 2022. Kommunen tar med samma linje som i den förra översiktsplanen men lägger till utredningsområdet för att tydliggöra att det inte är en bestämd linje.

Kommunen påpekar att se över bullerpåverkan från den nya järnvägen är viktigt i den alternativskiljande processen.

Skriftliga inkomna synpunkter Vaggeryds kommun 2022-03-18

Kommunen har ett par synpunkter som bör beaktas i det fortsatta arbetet med järnvägsplanen.

Kommunen pekar i sin nu gällande översiktsplan på en möjlig ny sträckning av järnvägen mellan Byarum-Tenhult. Kan väg 846:s sträckning i möjligaste mån följas från Byarum till väg 30 så ser kommunen det som positivt. Det är viktigt att även titta på en lösning för tillgängligheten för boenden i området runt Krängsberg och Krängshult till Byarum, Vaggeryd och E4.

Om järnvägen kommer att korsa riksväg 30 i närheten av Södra Stigamo ser kommunen en möjlighet till att samtidigt förbättra väganslutningen till riksväg 30.

På sidan 9 tas behoven av ett triangelspår upp. Det triangelspår som fanns med i Översiktsplan 2012 (antagen 2014) har tagits bort i förslag till ny översiktsplan som skickas för samråd kvartal 2 i år. Kommunen bedömer att det centrala läget inte är lämpligt för triangelspår.

På sidan 27 finns kommunens översiktsplan beskriven. Har Trafikverket även tagit hänsyn till kommunens vindbruksplan som pekar ut potentiella områden för vindkraft? I så fall bör det framgå av handlingarna.

På sidan 42 finns ett textstycke om Grön infrastruktur. Trafikverket hänvisar till länsstyrelsens åtgärdsprogram och underlag Grön handlingsplan. Har Trafikverket även tagit del av kommunens grönstrukturplan?

Trafikverkets bemötande:

Då vi är i ett tidigt skede i planlägningsprocessen vet vi inte i dagsläget hur järnvägen kommer påverka olika delar av utredningsområdet. Trafikverket noterar synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet. Att utreda vägsträckningar blir till exempel aktuellt när Trafikverket valt en korridor och spårlinje.

Gällande vindbruksplanen och grönstrukturplanen kommer detta ses över och eventuellt tas med i kommande arbete.

3.3 Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda

Trafikverket genomförde samråd med allmänheten genom en separat interaktiv hemsida, som kunde nås via Trafikverkets projektsida. På hemsidan fanns en sammanfattning av samrådsunderlaget, kartor och genom ett formulär kunde allmänheten lämna synpunkter <https://storymaps.arcgis.com/stories/17b6cca6153846ab9cfd54408a919cfb>.

Allmänheten kunde även skicka brev till Trafikverket, mejla eller fylla i ett formulär på Trafikverkets hemsida. Tidsperioden som samrådet varade mellan 7 och 28 mars 2022.

Nedan redovisas en sammanfattning av de synpunkter som inkommit:

Utredningsområdet/Sträckning

En privatperson anser att utredningsområdets gräns i den sydöstra delen öster om Byarums samhälle bör flyttas öster ut. Detta för att undvika produktiv åker- och betesmark. Detta område bör ses som riksintresse.

En privatperson ställer frågan om det stämmer att Trafikverket tänkt dra järnvägen igenom bebyggt område och funderar på vad som då händer med de boende. Anser att det bör finnas bättre sträckning än genom Tenhults samhälle.

Det framgår från en privatperson att det vore bättre att välja gamla E4 än att gå genom åkermark, hästhagar och naturskyddade områden. Detta även då området Stigamo växer industriellt. Medborgaren anser att det går att använda befintlig järnväg mellan Hok och Malmbäck för att sedan gå vidare till Tenhult.

Ett flertal familjer meddelar att de inte vill ha en järnväg i närområdet runt Långsjön och att skogarna runt sjön används till promenader.

Ny järnvägssträckning

En privatperson menar att projektet förefaller oskäligt, inskränkande och att det inte uppfyller Trafikverkets ändamål. Personen menar att de uppskattade 12 minuterna intjänad tid på pendling skulle få företräde framför miljö- och naturvärden och landsbygden är orimligt. Personen anser även att pendlingsbehovet ersätts av digitala verktyg. Området anses komplext vilket ger ett tydligt svar på att eventuell nytta med sträckan inte kan överväga.

En person funderar på varför denne ska åka via Tenhult när det tidigare tog 25 minuter Byarum-Jönköping. Denne påpekar även att det skulle byggas 100 nya bostäder i Byarum.

Ifrågasättande angående närhet till station i Byarum och möjlighet för boende på orten att ta tåget till Jönköping eftersom samhället har expansionsplaner.

En person är tveksam till den fysiska möjligheten att ansluta till befintlig järnvägsbanan i Tenhults tätort på grund av fysiska och topografiska förhållanden. Personen vill se möjligheter ur ett större sammanhang och med ett lokalt samhällsperspektiv genom exempelvis industrispår till företag på Torsviks industriområde och Stigamo logistikpark.

Övrigt

En privatperson anser att Grenåsa bycentrum bör identifieras som ett känsligt kulturmiljöområde med hög känslighet. Personen påpekar också att förekomsten av rödlistade arter är större i Grenåsa än vad som framgår av samrådsunderlaget. En ny sökning i artportalen skulle ge en uppdaterad bild. Till exempel är fladdermöss störningskänsliga och skulle drabbas negativt av ny järnväg. Fladdermössen är skyddade av artskyddsföreningen.

En privatperson informerar att det finns två gångpassager från Tenhults tätort till Ingaryds naturreservat. Ett söder och ett norr om industriområdet. Det finns även passager vidare mot Lovsjön. Dessa anses viktiga för friluftslivet och bör bevaras.

Trafikverkets bemötande:

Fyrstegsprincipen har använts i genomförd åtgärdsvalsstudie och de olika stegen har beaktats innan Trafikverket kom fram till att nybyggnad är nödvändig på sträckan.

Då vi är i ett tidigt skede i planlägningsprocessen vet vi inte i dagsläget hur järnvägen kommer påverka olika delar av utredningsområdet. Trafikverket noterar synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet. Påverkan på åker- och jordbruksmark kommer till exempel att utredas i kommande skede.

3.4 Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

3.4.1 Försvarsmakten

Försvarsmakten informerar att utredningsområdet är delvis föreslaget inom Försvarsmaktens påverkansområde övrigt, vilket är av riksintresse för Totalförsvarets militära del. Försvarsmakten bedömer att en dragning av järnväg genom Försvarsmaktens påverkansområde övrigt riskerar att medföra påtaglig skada på riksintresset samt att järnvägsdragning inom vissa delar av påverkansområdet skulle medföra påtaglig skada på riksintresset för totalförsvarets militära del.

Trafikverkets bemötande:

Trafikverket noterar synpunkterna och dialog kommer fortsätta med Försvarsmakten.

3.4.2 Jönköpings Radioflygklubb

Radioflygklubben påpekar att verksamheten är rekreation och friluftsverksamhet som bör tas med i kommande planläggning och konsekvensanalyser ifall en järnvägssträckning nära flygfältet blir aktuellt. Radioflygklubben informerar att de funnits på Granö sedan 2014 då klubben tvingades flytta från tidigare fält på grund av nya riksväg 31.

Klubben informerar att det finns regler som är delgivna Transportstyrelsen att inte flyga över personer, fordon och byggnader av säkerhetsskäl. Klubben har skickat med en karta över flygfältet och en radie på 500 meter.

Trafikverkets bemötande:

Trafikverket noterar synpunkterna.

3.4.3 Lantbrukarnas riksförbund (LRF)

Lantbrukarnas riksförbund (LRF) informerar att de kan förstå nödvändigheten av en ny järnvägssträckning för att höja kapaciteten, men anser att inte ett exakt minutmått för restiden ska vara styrande över andra intressen.

Bevara jordbruksmarken

LRF anser att det är viktigt att livsmedelsproducerande åker- och betesmark värnas när man väljer var olika exploateringsprojekt placeras. För att mildra effekterna av kommande intrång, där det är omöjligt att inte inkräkta på jordbruksmark, bör exploateringen kompenseras genom att ny åker- och betesmark tillskapas. Det vore även önskvärt att matjord återförs till berörda fastigheter.

Minimera intrånget

För att minimera intrånget är det viktigt att samlokalisera den nya dragningen med befintlig infrastruktur så långt som möjligt. Det är viktigt att planera överfarter så att marker inte blir avskurna.

Trafikverket bör ha en bra dialog med drabbade markägare innan beslut om sträckning. LRF vill poängtera att Trafikverket måste vara aktsamma om skogar/åkrar/diken och andra befintliga anläggningar såsom dräneringssystem som finns inom arbetsområdet.

Trafikverkets bemötande:

Då vi är i ett tidigt skede i planlägningsprocessen vet vi inte i dagsläget hur järnvägen kommer påverka olika delar av utredningsområdet. Trafikverket noterar synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet.

3.4.4 PGF Terminal AB

PGF Terminal AB (PGF) äger och driver Båramo kombiterminal, belägen mellan Vaggeryd och Skillingaryd, som är ett riksintresse som kommunikationsanläggning. PGF påpekar att Vaggeryds kommun erhållit stöd från Naturvårdsverket för att elektrifiera industristampåret på Båramo logistikområde.

PGF ställer frågan om målsättningen med tidsvinsten verkligen kommer att komma under 50 minuter med persontåg mellan Jönköping och Värnamo att uppnås om ytterligare resandeutbyte skall ske vid eventuell driftsplats/hållställe vid Asecs i Jönköping och/eller resandeutbyte ska ske i Tenhult.

PGF ställer frågan om största tillåtna hastighet om 200 km/h är försvarbar samhällsekonomiskt vid jämförbarhet mot en största tillåtna hastighet om 160 km/h? Detta bör klarläggas.

PGF informerar att bandelen 731, Jönköping godsbangård – Vaggeryd har trafikledningssystem H.

PGF informerar att i utredningsområdet finns ett flertal platser där historiskt bergsbruk har förekommit och hänsyn bör tas så att bergsbruk inte framgent försvåras.

PGF föreslår att en anslutning mot nuvarande kommunalt industrispår vid Norra Stigamo skulle kunna vara billigare och bättre trots behov av viadukt över väg E4.

Trafikverkets bemötande:

Fyrstegsprincipen har använts i genomförd åtgärdsvalsstudie och de olika stegen har beaktats innan Trafikverket kom fram till att nybyggnad är nödvändig på sträckan.

Då vi är i ett tidigt skede i planläggningsprocessen vet vi inte i dagsläget hur järnvägen kommer påverka olika delar av utredningsområdet. Trafikverket noterar synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet.

3.4.5 Statens geotekniska institut (SGI)

SGI har inget att tillägga till handlingen, förutom att upplysa om ett antal kartor och utredningar som man länkar till i yttrandet.

Trafikverkets bemötande:

Trafikverket noterar synpunkterna.

3.4.6 Sveriges geologiska undersökning (SGU)

SGU informerar om en ny kartering av grundvattenmagasin och att detta kommer innebära att de grundvattenförekomster som finns i VISS kommer att ersättas.

Trafikverkets bemötande:

Trafikverket noterar synpunkterna.

3.4.7 Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen vill påtala betydelsen av att man i möjligaste mån undviker beröring av naturskyddade områden och andra områden med höga natur- och kulturmiljövärden. Hänsyn bör tas till det rörliga friluftslivet, där skogen ofta har stor betydelse för upplevelsevärdena.

Trafikverkets bemötande:

Trafikverket noterar synpunkterna.

3.4.8 Tenhults LRF-avdelning

LRF ställer sig frågande till hur person- och godsflöden beräknas förändras när det byggs både ny väg och järnväg på samma sträcka.

LRF anser att innan en ny järnväg planeras bör det skapas kapacitet på Jönköpingsbanan 711 som den nya järnvägen ska ansluta till.

LRF tvivlar på nyttan med järnvägen då Värnamo och Jönköping idag sammanlänkande med E4. Det tar inte mer än 50 minuter att förflytta sig sträckan med bil och endast lite längre med buss, dessa trafikslag kommer dessutom vara miljömässigt jämförbara med tåg.

Enligt samrådsunderlaget verkar det inte finnas något hinder för att hantera både befintlig och framtida godstrafik på bana 731. Således bör det vara rimligt att enligt Trafikverkets fyrstegsprincip optimera den järnväg som redan finns idag.

LRF påpekar att verksamheter med mjölk- och köttproduktion kommer att bli direkt berörda. Ny järnväg skulle innebära att produktionen blir olönsam och det skulle bli omöjligt att uppfylla det lagstadgade beteskrauet för mjölkkor.

Utöver denna gård är hela Tenhultsdalen en känd jordbruksbygd. Detta nämns inte i samrådsunderlaget, vilket är en brist.

Enligt regeringens livsmedelsstrategi skall produktionen av livsmedel öka samt att sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska. Den aktuella transportplanen går helt emot regeringens mål då den kraftigt minskar produktionen av livsmedel samt ökar sårbarheten genom ökad import av livsmedel.

Trafikverkets bemötande:

Fyrstegsprincipen har använts i genomförd åtgärdsvalsstudie och de olika stegen har beaktats innan Trafikverket kom fram till att nybyggnad är nödvändig på sträckan.

Då vi är i ett tidigt skede i planlägningsprocessen vet vi inte i dagsläget hur järnvägen kommer påverka olika delar av utredningsområdet. Trafikverket noterar synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet.

TRAFIKVERKET

Trafikverket, 553 05 Jönköping. Besöksadress: Bataljonsgatan 8, Jönköping.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 020-600 650

www.trafikverket.se